

КИТАЙСЬКА ВИЩА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОЇ РОЗРОБКИ ПРОБЛЕМИ В УКРАЇНІ

Твердохліб Т.С., доктор педагогічних наук, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

В умовах значного впливу західного мистецтва в світі розвиток сучасного мистецтва в КНР орієнтований на збереження унікальної культурної спадщини китайської нації, дотримання курсу на мистецьке розмаїття, демократизацію, приділення уваги життєвим проблемам китайського народу і глибинним питанням китайського суспільства, уникнення сліпого копіювання західного мистецтва. Така ситуація зумовлює особливу увагу в сучасному Китаї до мистецької освіти молоді, активний розвиток означеної освіти. На сьогодні в КНР накопичений цінний досвід і вагомі теоретичні напрацювання науковців з проблеми підготовки майбутніх вокалістів, музикантів, хореографів, художників, а також учителів і викладачів мистецьких дисциплін. Ці теоретичні і практичні здобутки стали предметом вивчення науковців в Україні.

Науковий інтерес викликає той факт, що в Україні основними дослідниками вищої мистецької освіти Китаю є молоді науковці-аспіранти, які приїхали навчатись в українські заклади вищої освіти з КНР. По-перше, це пояснюється значною популярністю з-поміж іноземних здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня освіти галузі знань «Освіта/Педагогіка». На перше січня 2021 року кількість аспірантів-іноземців, які обрали для опанування освітньо-наукову програму з цієї галузі знань, була найбільшою в Україні і становила 261 здобувач освіти. В аспекті нашого дослідження також потрібно зауважити, що друге місце за кількістю іноземних аспірантів займає галузь знань «Культура і мистецтво» [1]. По-друге, це зумовлюється значною кількісною перевагою аспірантів з Китаю. З 1061 здобувача освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які прибули на навчання в Україну більше ніж із 70-ти країн світу, громадяни КНР станом на перше січня 2021 року склали 610 осіб [1].

Найбільше україномовних досліджень присвячено питанню розвитку вищої музичної освіти в КНР. Підготовку учителів і викладачів музичного мистецтва вивчають Ван Лей, Ван Тяньці, Ван Цзін І, Лю Чан, Май Вені, Тань Сяо, У Іфан, Яо Ямін, Чжоу Мін, Чжоу Юнь, Чжан Яньфен, Ян Ян та інші. Підготовка вокалістів і музикантів у закладах вищої освіти КНР розробляється такими науковцями як Лю Чан, Лянь Лю, Чжан Вей та деякими іншими дослідниками. Історико-педагогічний аспект розвитку

вищої музичної освіти в Китаї привернув увагу дослідників Ван Цзін І, Джоу Юнь, Чень Хуейхуей. Окрім іноземців-аспірантів із КНР, питання розвитку вищої музичної освіти Китаю студіюють українські науковці О. Коваленко, О. Мкртічан, О. Реброва та деякі інші.

Поодинокі праці вчених присвячені питанням вищої китайської хореографічної освіти: формуванню художньої компетентності майбутніх учителів хореографії в педагогічних університетах України і Китаю (Лю Цяньцянь) [2]; підготовці майбутніх учителів хореографії до патріотичного виховання молоді у закладах вищої освіти КНР (Л. Калашник, Чжань Цан) [3]; традиціям та сучасним особливостям хореографічної освіти в Китаї (А. Максименко). Ще менше україномовних розвідок присвячено навчанню образотворчого мистецтва у закладах вищої освіти КНР. Зокрема, О. Іонова, Пей Чжиюн досліджують становлення китайської вищої художньої освіти [4].

Таким чином, основними особливостями наукової розробки в Україні проблеми китайської вищої мистецької освіти визначено такі:

- превалювання науковців-аспірантів, які приїхали навчатись в українські заклади вищої освіти з КНР, з-поміж дослідників вищої мистецької освіти Китаю;
- значна кількісна перевага досліджень, присвячених питанню розвитку вищої музичної освіти в КНР, над працями, в яких розглядаються питання хореографічної та художньої освіти у вищих навчальних закладах цієї країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вища та фахова передвища освіта в Україні у 2020 році (оновлено 02.06.2021). Статистична інформація. Державна служба статистики України. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/osv/vush_osv/vfpo_Ukr_20.xls
2. Лю Цяньцянь Формування художньої компетентності майбутніх учителів музики та хореографії в педагогічних університетах України і Китаю: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2010. 20 с.
3. Калашник Л. С., Чжань Цан. Національна хореографія як засіб патріотичного виховання сиріт у закладах соціального піклування КНР. *Педагогічний пошук*. 2013. № 4. -С. 13-16.
4. Іонова О. М. Становлення вищої художньої освіти Китаю XX ст. *Педагогіка та психологія*. 2019. Вип. 62. С. 79-86. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/znphnpu_ped_2019_62_11.